

Tanszéktörténet

I. Ferenc József 1914. augusztus 26-án kelt leiratával alapította a Debreceni Tudományegyetemet, s ez a kézirat rendelkezett két klasszika-filológiai tanszék (görög és latin) felállításáról, illetve tanárok kinevezéséről: „az I.-ső klasszika-philologiai tanszékre dr. Darkó Jenő debreczeni református főiskolai rendes és egyetemi magántanárt, a II.-ik klasszika-philologiai tanszékre dr. Láng Nándor budapesti gyakorló főgimnáziumi rendes és egyetemi magántanárt nevezem ki.”

Az 1914/15-ös tanévvel kezdődött meg a tanítás a Láng Nándor vezette latin és a Darkó Jenő vezette görög tanszéken (egységes elnevezés: görög-latin philologiai szeminárium) kezdetben 4-5, később, a Horthy-korszakban, 10-15 hallgatóval. Láng Nándor 1932-ig vezette a szeminárium latin tanszékét, amikor is nyugalomba vonult. Helyét nem töltötték be, hanem Darkó Jenő egyedül vezette mindkét tanszékét. A két vezető professzor tartotta az egyetemi órákat, mellettük a Tanárképzőintézetben (a tanárképzés ugyanis külön folyt) Dobó Árpád és Varga László tartott auktorórákat, Fehérváry Dezső pedig latin szakmódszertant.

Darkó professzor 1940 januárjában váratlanul meghalt, ideiglenesen Varga László vezette a szemináriumot. 1940. október 19-én Mészáros Ede pécsi gyakorló iskolai tanárt, egyetemi magántanárt a latin, az akkor 27 éves Szabó Árpád, frankfurti egyetemi magántanárt pedig a görög tanszék vezetésével bízta meg a vallás- és közoktatásügyi minisztérium. A rangidős Mészáros Ede lett a szemináriumot vezető igazgató, Szabó Árpád pedig a vezető tanár. A Tanárképzőintézetben, annak 1949-es megszűnéséig, a fent nevezett tanárok adtak elő, a szakmódszertant a Kolozsvárról áttelepülő Nagy József oktatta. Az 1945 utáni időszakban a politikai változások nem kedveztek a klasszika-filológiának, egyre erősebb lett az a politikai célkitűzés, hogy szüntessék meg a reakciónak és feleslegesnek vélt latin és görög egyetemi és középiskolai oktatását. Szabó Árpád már 1948-ban Budapestre távozott, végül 1949-ben szüntették meg a latin-görög oktatást (majd a modern nyelvekét is) a vidéki egyetemeken. Mészáros Ede tanszékvezetőt kényszernyugdíjazták.

Az 1956-os forradalom után, 1957 januárjában alakult újjá a Klasszika-filológiai Tanszék a karcagi középiskolai tanár, Gaál László vezetésével. 1959-től egészen nyugdíjba vonulásáig (1976) Kádár Zoltán a tanszék docense. 1963-tól Borzsák István és Moravcsik Edit erősítették a tanszék szakembergárdáját. Gaál László 1964-es halála után Borzsák István professzor lett a tanszékvezető. Moravcsik Edit 1964-es külföldre távozása után Tegye Imre és Sarkady János kerültek a tanszékre. 1965-ben létrejött a tanszék folyóirata az Acta Classica, melynek ebben az évben jelent meg a 41. kötete. 1966-ban Sarkady János az Ókortörténeti Tanszék vezetője lett. 1967-ben Borzsák István két frissen végzett tanítványa, Németh Béla és Gesztelyi Tamás; 1975-ben Nagy Ilona; 1988-ban Szekeres Csilla kerültek a tanszékre. Borzsák Istvánt 1979-ben az Eötvös Lóránd Tudományegyetem hívta meg tanszékvezetőnek, így a debreceni tanszék vezetője az addig az Ókortörténeti Tanszéken működő Havas László lett. Ő hozta létre 1995-ben az ΑΓΑΘΑ-sorozatot, melyből eddig 14 kötet jelent meg. Az utóbbi évtizedekben a tanszék igazi tudományos műhellyé alakult. Kiadványai nemzetközi elismerést váltottak ki. Kiterjedt szakmai kapcsolatainak köszönhetően rangos nemzetközi konferenciák színhelye. PhD- képzéssel rendelkezik, melynek keretében rendszeresen vendégprofesszorok is előadnak. 2004. augusztus 1-től Gesztelyi Tamás vette át a tanszék vezetését, a tudományos műhelyet továbbra is Havas László vezeti.

A tanszék PhD-képzéssel rendelkezik, melynek keretében rendszeresen vendégprofesszorok is előadnak. E képzés középpontjában a latin szövegeknek, valamint a római vallás és művészet emlékeinek vizsgálata áll, erőtéljes érdeklődéssel ezeknek a Magyarország területére és kultúrájára tett hatása iránt.